

## Un dialog neobișnuit

Julia Henriette Kakucs

M-am transformat într-o ceapă astăzi. Atâta doar că în jurul meu răspândesc un parfum ușor, exotic și nu eteralele volatilizate ale sferei ce mă face mereu să lăcrimez în timp ce o decojesc. Mă întreb dacă peste atâtea straturi de cămăși și cămășuțe voi reuși să-mi îmbrac paltonul și dacă voi găsi modul ideal de a-mi adapta garderoba sălilor aglomerate ale muzeului. Temperaturile au scăzut deodată. Fulgii de zăpadă imită fluturii albi ai verzei din grădini iar vântul suflă neliniștit, căutându-și direcția. Mă grăbesc spre metrou. Pașii mi se lungesc pe nesimțite când zăresc ceasul de pe peron. În câteva minute va intra trenul respirând ușor în gara, în care ne ascundem de frig în casa scărilor ca într-un gătlej de balaur. Da, iarna a sosit la mijlocul lui ianuarie, atunci când nimeni nu o mai aștepta. O iubită capricioasă care nu sosește la ora promisă, ci vine pe neașteptate surprinzându-și iubitul cu o îmbrățișare. Într-adevăr, vântul, aparent răcit și lipsit de patimă o caută cu furie, luând cu el fulare, șepci și pălării pestrițe, născând simultan iritație și voie bună. Cât de neputincioși suntem în fața puterii dezlănțuite a naturii ... Dacă acum câteva zile mă uimea prognoza cocorilor care refuzaseră să ne părăsească ținuturile așteptând aici sau în țările învecinate sosirea primăverii, acum mă întreb îngrijorată cine îi va salva.

Lacurile îngheață – asemeni pasiunilor apuse – anulând peste noapte orice tresărire a suprafeței lor de argint viu. Trecătoare sunt visele, trecătoare anotimpurile și viața ce trece cu ele ...

Gândul mă duce deja la tablourile pictorului Justus Juncker care ne așteaptă în cadrul expoziției „Dialog der Meisterwerke“ / „Dialogul capodoperelor“ din muzeul Städel. Născut în iarna anului 1703 la Mainz, Juncker pictează în 1765 două tablouri mici (25,8 cm / 21,5 cm) în ulei. Tematica, natura moartă, se încadrează în șirul reprezentărilor care în epoca barocă ating apogeul – *Vanitas vanitatum et omnia vanitas* – persiflând deșertăciunea umană, vanitatea și efemerul supus descompunerii. Pe un soclu – asemeni celor ce susțin busturile împăraților – se găsește un măr și respectiv, o pară. Fructele coapte sunt deja în vizorul insectelor. Ideea genială a expoziției din Frankfurt am Main este de a prezenta cele două originale din colecția muzeului Städel în vecinătatea imediată a picturii digitale adusă de la Londra, realizată în 2013 de artiștii britanici Rob și Nick Carter. În cele

două picturi copiate tridimensional și digitalizate în detaliu, muștele și fluturii se trezesc la viață zburând prin spatele ramelor dintr-un tablou în altul, de fiecare dată aterizând altundeva și altfel. În opera lor „Transforming Diptych“ / „Transformare diptică “ alegerea aleatorie preia rolul soartei, oglindind un „Memento mori“ neprevăzut.

Ne aflăm deja în fața lor și tăcem fascinați de dialogul artistic dintre ele.

Moartea este prezentă în sălile muzeului în forme multiple. Dacă asistăm la orbirea lui Samson în grandiosul tablou al lui Rembrandt aflat în colecția muzeului Städel – știind că răzbunarea îi va fi cumplită – privim cu respirația tăiată decapitarea lui Holofern în tabloul Artemisiei Gentileschi realizat în anul 1612, la vârsta de 19 ani. L-a pictat după ce a fost violată. Cu un curaj deosebit, Artemisia Gentileschi și-a inculpat violatorul în vremuri în care doar femeile erau găsite în asemenea situații vinovate. Având pe tot parcursul procesului sprijinul tatălui ei – în al cărui atelier a învățat secretele artei picturale – a dovedit în fața tribunalului aceeași hotărâre cu care ludit ucide tiranul care îi amenință poporul. Tabloul ei, măiestria cu care a mănuit pensula, tematica abordată, l-a inspirat pe Rembrandt care în 1636 imortalizează momentul dramatic al relației dintre Samson și Dalila.

Cobor cu tine treptele albe de marmură ... Încăperea pare tăiată în ghiață. Din ea pornind, coridoare ascund într-un labirint nesfârșit tablouri și fotografii ai artiștilor contemporani. Surprinzător în acest cadru este tabloul „Pluta Meduzei“, o copie efectuată în 1859 /1860 de Pierre-Désiré Guillemet și Étienne – Antoine – Eugène Ronjat după originalul pictat între 1817-1819 de Théodor Géricault care se află în colecția permanentă a muzeului Louvre. În imaculatul sălii se revarsă oceanul. Pluta este enormă, acoperind aproape întreaga suprafață de șapte metri ai pânzei. Dimensiunea ei, dramatismul faptelor petrecute, răvășește ecranul sufletului. Géricault a expus în 1859 – ținând secret până în ultimul moment tematica brizantă din punct de vedere politic – tragedia celor 150 de naufragiați ai Meduzei, vapor care s-a scufundat pe țărmul Mauritaniei. Mă întorc ... În spatele meu suprafața neagră a lucrării realizate de Dierk Schmidt este întretăiată de benzi albe. Între ele sunt sugerate arme, refugiați, moarte ... „SIEV“ - Suspected Illegal Entry Vessel – termen folosit în Australia - amintește scufundarea unui vapor cu refugiați în 2001... Ar putea fi și vara anului 2015 ...

Stăm sub tavanul prin care cerul ne privește printr-o multitudine de cercuri transparente.

Deasupra noastră se găsește pajiștea verde pe care copiii se fugăresc primăvara.

Asemeni unui joc de dimensiuni uriașe, ferestrele rotunde de sticlă întrerup verdele ierbii.

Se apropie ora închiderii ...

Simt că trebuie să mai revăd ceva înainte de a ieși în vântul necruțător. Urc în fugă treptele spre primul etaj căutând frumoasa frumoaselor ... Am găsit-o ...

Simonetta Vespucci, nimfa lui Sandro Botticelli, venise la Florența pentru a se căsători. Femininitatea ei a cucerit orașul. Giuliano Medici, fratele renumitului Lorenzo il Magnifico, a desemnat-o „Regina frumuseții“ sale (regina della bellezza) în turnirul din 29 ianuarie 1475. Moartea ei timpurie cauzată de o tuberculoză pulmonară – doar la un an după turnir la vârsta de 23 de ani – precum și pictura lui Botticelli, au transformat-o într-o legendă. Poate i s-ar fi potrivit versurile cu care poetul italian, Fazio degli Uberti își descrie propria iubită, Aurelia:

„I look at the amorous beautiful mouth,  
The spacious forehead which her locks enclose,  
The small white teeth, the straight and shapely nose,  
And the clear brows of a sweet pencilling.“

Dante Gabriel Rossetti traduce versurile lui Fazio și pictează în 1863 tabloul femeii senzuale, melancolice, portretul femeii iubite ... femininitatea eternă ...

Mă pregătesc de plecare. În holul de intrare privesc bustul lui Johann Friedrich Städel. O plăcuță comemorativă îmi reamintește că Städel, acum 200 de ani, obișnuia să - și salute personal oaspeții și să-i conducă prin colecția lui. Îi zâmbesc recunoscătoare. A dăruit orașului o fundație care adăpostește și un institut de arte plastice, pe lângă o colecție bogată care mereu crește. Ultima donație a fost făcută în 2014 de doamna Dagmar Westberg, nepoata lui Oscar Troplowitz, inventatorul leucoplastului, a benzii de lipici, Tesa și a cremei Nivea. Cu ocazia împlinirii frumoasei vârste de 100 de ani a dăruit fundației Städel tabloul realizat în anul 1615 de Jusepe de Ribera. Pictura îl reprezintă pe Sfântul Iacob cel bătrân.

Porțile muzeului se închid incet ... Pașii noștri răsună în seara rece marcați de multitudinea de impresii, primind aripi ... Dialogul nostru poate începe și el ...